

"Glas Naroda"

("VOICE OF THE PEOPLE")

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakser, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

:: 52nd YEAR ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:

\$7.—; ZA POL LETA —\$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—

ZA JUGOSLAVIJO —\$8.— LETNO; \$4.— ZA POL LETA

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno soboto, nedeljo in praznike.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-1242

Suez in Panama in dolgovni Anglije

Te dni je prišlo v javnosti do nekakega prepira, katerega je v sedanjih časih smatrati malenkostnim in ki je tudi za sedanje burne čase nekoliko nezanimiv: prepir radi plačevanja denarnih pristojbin za parnike in druge ladje, ki morajo pluti po svetovnih prekopih, Suez in Panama.

Javnost je namreč doznala, da — odkar je nastala doba, kateri pravimo Lend-Lease, plovejo vse angleške ladje, tako parniki, kakor tudi jadranke, po Panamskem prekopu na račun Lend-lease "računov", in da je naša vlada, oziroma vlada naše republike, do 1. januarja tekočega leta, plačala kar devet milijonov dolarjev naših davkoplačevalcev, za prevoz angleških parnikov in jadranek — po Panamskem prekopu v obliki prevoznih pristojbin, kajti Panamski prekop, je takorekoč naš, dasiravno je mednarodne važnosti in tudi mednarodne vrednosti.

Panamski prekop je iste važnosti, kakor Sueški prekop, ki loči Afriko od Azije, in z katerim razpolaga Anglija ravno tako, kakor razpolagajo Združene države z Panamskim prekopom. Toda Anglija upravlja imenovani prekop v povsem drugem smislu, kateri je dokaj praktično — za Anglijo. V kolikor pride Sueški prekop v poštev, Anglija nikdar ne puste določbe Lend-lease, in nikdar ne pozabi računati Združenim državam prevozne pristojbine za vse naše parnike in jadranke, ki morajo pluti po Sueškem prekopu. Naši davkoplačevalci so morali doslej plačati upravi Sueškega prekopa do 1. januarja tekočega leta, svoto v znesku \$11,345,390. Uprava Sueškega prekopa je namreč korporacija, katere je bila organizovana na podlagi tozadnjih francoskih zakonov, tako, da je angleška vlada lastnica 44% vseh delnic omenjene korporacije.

Ta zadeva je sedaj prišla tako daleč, da Anglija zahteva od Združenih držav plačevanje prevoznih pristojbin v gotovini, in sicer za vse parnike in druge ladje, ki prevažajo po Sueškem prekopu naše, ameriško vojaštvo na Daljni Izток, da tamkaj pomaga Angliji zopet osvojiti njene kolonije, katere so jej Japonci odvzeli. . . . Naša, washingtonska vlada, je sedaj izrazila mnenje, da bi bilo pravilno in tudi nekako "zavezniški", ako bi naše vojaštvo potovalo po Sueškem prekopu — na podlagi Lend-lease-dogovorov.

Na ta način je namreč naša vlada razlagala določbe in pravila Lend-lease, tedaj, v onih srečnih časih, ko so bile te določbe tako potrebne — za Anglijo. Naša vlada je namreč tedaj nudila svojo denarno pomoč kar vsemu svetu, ker je pričakovala, da bode ves svet ravnal po istem načinu, oziroma na podlagi izreka "quid pro quo."

Sedaj je že skrajni čas, da se Anglija zaveda svojih dolžnosti, in ker je nazadnjačstvo v Angliji povodom volitev v tamonjšni parlament, tako žalostno propadlo, je naša javnost prepričana, da se bode nova, napredna angleška vlada zavedala svojih dolžnosti, kajti angleški Toryji so za vedno odšli "rakom žvižgat" . . .

Obsojen nemški vojak

Poročilo iz Luksenburške je ubil nekoga ameriškega letal-naznanja, da je bil nemški ka- ca 28. decembra 1944.
prol Ernst Waldmann v Mo- Razsodbo mora še potrditi
nakovnem obsojen na smrt, ker general Patton.

Angleško-Slovenski

BESEDNJAK

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga
je sestavil

Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsak-
danjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v
platnu in ima 273 strani.

Cena je \$5.00

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York 11, N. Y.

Revolucija "s privoljenjem"

NAPISAL HAROLD J. LASKI ZA ONA.

Professor Laski je predsednik britanskega Labor Party. V teku zadnje volitve
kampanje so ga konzervativni kandidati opisovali kot "resnična sila za
prestolom" . . .

Ko pišem te vrstice, je še nejasno, kolikšen bo obseg so-socialistične zmage — katere si še ni mogoče v polni meri predložiti.

Nikdo v glavnem stanju naše stranke si ni upal misliti na tako masivno in jasno, ter popolno zmago. Nič manj kot 26 Churchillovih ministrov je izgubilo svoje sedeže. Liberalna stranka se je sesula. Niti Sir Archibald Sinclair niti Sir William Beveridge nista dobila sedeža v parlamentu.

Odkar je bil leta 1906 poražen Balfour, se angleški volilci niso nikdar več izjavili s toliko jasnostjo. Delavska stranka prihaja zdaj na vlado ne več kot stranka industrije, temveč je postala zares predstavnica volje vsega naroda. Stranka bo tudi mnogo mlajša. Mnoge naših zmag so bile izvojevane od čisto mladih ljudi, katerih vna in navdušenje nam daje sliko razpoloženja volilcev.

Mnogo znamenitih torijev bo vsaj začasno izginilo iz našega javnega življenja. Zakaj je bil Churchill tako izredno težko poražen? Ravno ko je bil na višku svoje sile in slave? Danes vidimo, da je naredil pravi politični samomor.

Pred vsem se je globoko motil glede pameti in politične zrelosti angleškega naroda. Nekako po "firerski" je poskušal iz teh naših splošnih narodnih volitev napraviti osebni plebiscit za zaupanje v njegovo o-

sebnost. Svojo volilno kampa-njo je zgradil na udarcih in napadih, ki so bili nevredni njegove veličine, in so sramotili narod. Prepričal je ljudstvo, da ni pravi mož za naloge rekonstrukcije. Morda se bolj presenetljivo pa je, da je bil človek, ki nas je vodil tako izvrstno v vojni, tako popolnoma nesposoben razumeti, kaj so njegovi vojaki mislili.

Ponovil je največje zmote in zablode David Lloyd Georgea iz leta 1918. Postal je torijski aristokrat, ki misli, da mu je oblast prirojena za vedno in smatra, da je kritika opozicije žalitev. Zahteval je, da vsi mislijo, da je ravno on nenadomestljiv.

Pozabil je, da v demokraciji nikdo ne more postati nena-domestljiv. Zda, ko je delavstvo prvič dobilo svojo večino, se odpira na Angleškem nova faza zgodovine. Nikdo ne misli, da utegne biti vladanje v teh težkih časih drugače kot težko. Dati moramo svoj polni prispevek k porazu Japonske. Pomagati moramo Evropi, da se zopet postavi na svoje noge. Gledati moramo na to, da bo plamen kulture v osrčju civilizacije znova zagorel.

Prizadevati si bomo zgraditi nezlomljiva prijateljstva z Združenimi državami Amerike in s Sovjetsko unijo. Ravno tako jasno pa si bomo tudi prizadevali pokazati, da smatra-

mo, da so vlade ljudi kot Franco in Salazar nevarne vrste grožnje za svetovni mir.

Naša želja je, da takoj, po naših najboljših močeh pomagamo Franciji. Nehali bomo podpirati zastarele monarhije in gnile socialne sisteme, za katere je gojil Churchill tako presenetljivo toplo naklonjenost.

Doma pa nas čaka gigantična naloga prestrukturiranja, da iz kapitalistične družbe napravimo socialistično, in to še v času, ko se moramo lotiti nujnih problemov kot vprašanja stanovanj in demobilizacije, ki se tičejo skoro vseh panog na rodnega življenja.

Ne bom poskušal prorokovati, kako se bo izteklo.

To je čas, ki bo priča vitalno važne preizkušnje demokratičnih načel, ki bo tudi pokazal, kaj so ta načela vredna v očeh onega razreda, ki je vladal Anglijo od revolucije iz leta 1688 naprej.

To je velik eksperiment. To je začetek grajenja socialističnih temeljev v strukturi kapitalistične družbe. Nikjer tega še ni nikdar noben narod poskusil izvesti. Delavska stranka stremi za tem, da izvede kar je prav za prav revolucija "s privoljenjem".

Naša dolžnost je, da gremo naprej, kajti jasno nam je, da je že odbila ura, ko so bile polovičarske mere zadosti.

prve svetovne vojne je bil kot prostak pri ameriški infanten-riji. Zelo se zanima za občo ljudsko izobrazbo ozir. vzgojo. Od leta 1941 pa do 1944 je služil kot predsednik odbora držav. kolegija Washington—V septembru lani je bil imenovan za predsednika fakultete (dean) na pravni šoli Gonzaga, v Spokane, Washington.

Njegovo imenovanje obenem zadovoljivo vpliva na države ob pacifiški obali, ker so tako reprezentirane v kabinetu.

F. L. I. S. — Common Council

NOVI DELAVSKI TAJ- NIK — LEWIS B. SCHWELLENBACH

Ko je predsednik Truman imenoval Lewis B. Schwellenbacha za delavskega tajnika in naslednika Francesa Perkinsove, ki je držala to mesto skozi dolgo vrsto let, je postavil na važno mesto v svojem kabinetu moža, ki je bil pristaja politike predsednika Roosevelta in to posebno v zadevi njegovega legislativnega programa. Obenem pa je novi delavski tajnik tudi mož, katerega nastavev v tem važnem uradu je pozdravilo tudi delavstvo, to se pravi, organizirano delavstvo. Schwellenbach, ki je ožji prijatelj predsednika Trumana, ter je bil tudi prijatelj pokojnega predsednika Roosevelta, je bil pet let v senatu (1935—1941). Kot senator je glasoval za tako važne predloge kot je bil Wagnerjev akt in zakon za čezurno plačo. Na zapadni obali je zastopal število legalnih slučajev za delavske unije, ter je prav dobro seznanjen s temeljnimi delavskimi problemi.

Tekom časa, ko je bil senator, je bil Schwellenbach eden od štirih senatorjev, ki so vodili borbo za sprejetje večjega dela newdealske zakonodaje. . . . sedanji predsednik je bil eden od teh štirih senatorjev. Kot senator se je sedanji delavski tajnik zelo zoperstavljal temu, da bi se prodalo Japonski staro železo. Zagovarjal je tudi stvar civilnih svobod in delavskih pravic, ko je bil vodilni član senatnih odsekov, ki so delovali na teh poljih.

Leta 1941, je sodnik Schwellenbach podal ostavko v Senatu in je sprejel imenovanje zveznega okrožnega sodnika za vzhodno okrožje države Washington. Sedaj se je odpovedal tej trajni službi in je sprejel mesto delavskega tajnika v Trumanovem kabinetu.

Sodnik Schwellenbach je bil rojen v kraju Superior, v državi Wisconsin, leta 1894. Ispit je položil na pravnem oddelku univerze Washington, kjer je tudi nekaj časa učil. Tekom

NAŠI ZASTOPNIKI

California:
San Francisco, Jacob Laushin*
Colorado:
Pueblo, Peter Cullig
Walsenburg, M. J. Bajuk*
Indiana:
Indianapolis, Fr. Markich
Illinois:
Chicago, Joseph Berčič*
Chicago, J. Fabian (Chicago, Cleve-ro in Illinois)
Joliet, Jeanie Bambich
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Martin Dolenc
North Chicago in Waukegan, Math Warksek
Michigan:
Detroit, L. Plankar*
Minnesota:
Chisholm, J. Lukanich
Ely, Jos. J. Peabell
Eveleth, Louis Gouffe
Gilbert, Louis Vessel
Montana:
Roundup, M. M. Panian
Nebraska:
Omaha, P. Broderick
New York:
Gowanda, Karl Strlnsha*
Little Falls, Frank Maslo*
Worcester, Peter Rode*
Ohio:
Barberton, Frank Troha*
Cleveland, Anton Bobek, Charles Karlinger*, Jacob Remik
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kumbel
Youngstown, Anton Kikelj
Oregon:
Oregon City, J. Kobla*
Pennsylvania:
Conemaugh, J. Bresovec*
Coverdale in okolica, Jos. Paternel
Bessemer, John Jevnikar
Export, Louis Supancic*
Farrell, Jerry Okora
Forest City, Math Kamin*, Frank Blodnikar
Greensburg, Frank Novak
Homar City, Joseph Kerke
Imperial, Coranopolis, in okolico: —
Anton Kebe
Johnstown, John Polanta*
Krayn, Ant. Tashell
Lazerna, Frank Balloch
Midway, John Zest*
Pittsburgh in okolica, Philip Progar
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schiffrer*
West Newton, Joseph Jovis
Wisconsin:
Milwaukee, West Alila, Frank Spok*
Sheboygan, Anton Kolar
Wyoming:
Rock Springs, Mary Tauchar*
Diamondville, Jos. Kolkic

(*Zastopniki, ki imajo poteg ime na "s" upravljeni obkroži tudi druge osebnosti v njih okrožju, kjer je kaj naših volilcev nastojati.)
Vsek zastopnik tega potegla na svo-
to, katere je prejel. Zastopnik tega
potegla — Džona "Glas Naroda"

RAZGLEDNIK

ZGODOVINSKI DOGODKI V JULIJU

Dne 2. julija, 1775, je Anglija proglasila Kanado kot svojo lastnino; istega dne, leta 1783, je Anglija ladjam Združenih držav zabranila prihod v luke Zapadne Indije, — in istega dne leta 1881, je Chas. J. J. Guitau, ustrelil predsed. Združenih držav, James A. Garfielda.

Bitka pri Gettysburgu se je završila dne 3. julija, 1863 in sicer z popolnim porazom voj-ske južnih držav pod vodstvom generala Roberta E. Lee. — Iste-ga dne v letu 1898, se je vrši-la pomorska bitka med Zje-dinjenimi državami in Špan-sko pri mestu Santiago, Cuba. Špansko brodovje je bilo po-polnoma uničeno.

Dne 5. julija 1779 so An-gleži požgali New Haven, Con-necticut. — Istega dne leta 1801, je bil rojen D. Glasgow Farragut, prvi admiral naše vojne mornarice.

Proglšenje neodvisnosti, ka-tero se je izvršilo dne 4. juli-ja leta 1776, je bilo prvič ob-javljeno v listu "Pennsylva-nia Evening Post" v Phila-delphiji, Pa., dne 6. julija, l. 1776. — Istega dne, leta 1777, so kolonialne angleške čete o-stavile trdnjavo Ticonderoga.

Dne 7. julija, 1846 so pro-glasili Californijo kot del Zje-dinjenih držav. — Istega dne, leta 1898, so si Združene dr-žave prilastile otočje Hawaii, in 7. julija leta 1837, se je pričela vojna med Kitajsko in Japonsko, katere letos, še ve-dno ni končana. — Dne 7. juli-ja, 1801, je zamorski suženj, Toussaint L'Ouverture, progl-sil neodvisnost sedanje repub-like Haiti. —

Bitka pri Monogaheli se je završila dne 9. julija, 1755. — Istega dne leta 1816 je prebi-valstvo Argentine proglasilo neodvisnost imenovane španske kolonije in ustanovilo republi-ko Argentino. — Dne 9. julija 1856, je bil rojen naš, jugoslo-vanski izumitelj, Nikola Tesla. John Calvin, ustanovitelj švicarske vere Calvinistov, je

bil rojen dne 10. julija, 1509. — Teritorij Wyoming, je po-stal država dne 10. julija, leta 1890. — Istega dne v letu 1776, so Newyorčani izvedeli o pro-glasenju neodvisnosti, in so to proglšenje proslavili z razde-
janjem spomenika angleškega kralja, George III.

John Quincy Adams, šesti predsednik Združenih držav, je bil rojen dne 11. julija, 1767 v Braintree, Mass. — Istega dne leta 1782 so Angleži osta-vili luko Savannah v Georgiji.

Rimski cesar Julius Caesar, je bil rojen dne 12. julija v le-tu 102 pred Kristom. — Ekspedicija, katero je vodil Sir Walter Raleigh, se je iz-krcala v sedanji državi North Carolini dne 13. julija, 1584. — Zakon, ki je določal, da se odpravi sužnjištvo severno od reke Ohio, je postal pravomo-čen dne 13. julija, 1787.

Dne 13. julija, 1731, je An-glija sklenila z španskimi kolo-nijami v Južni Ameriki pogo-dbo, da bode poslala vsako le-to v Južno Ameriko po 4800 zamorskih sužnjev, katere so Angleži lovili v zapadni ekva-torijalni Afriki. Od tod prihaja ime Angležev — "Pirates and Pedlars", ali "morski roparji in krošnarji". — Istega dne leta 1935 je Sovjetska Rusija sklenila trgovinsko pogodbo s Združenimi državami.

Osvojitev in razdejanje Ba-stille v Parizu, povodom revo-lucije v Franciji, se je izvršilo dne 14. julija, 1789. — Dne 14. julija, 1864 so našli zlato v "Last Chance Gulch", ozir. v sedanjem mestu Helena, Mont.

Naš kongres je ustanovil se-danji District of Columbia ko sedež zvezne vlade, dne 16. ju-lija, 1790. — Istega dne v le-tu 1918, so revolucionarji u-strelili zadnjega ruskega carja Nikolaja II, carinjo ter njihove štiri hčere in sina.

Mohamed je bežal iz Medine v Meko dne 16. julija leta 622 in z tem dnevom se je pričelo mohamedansko štetje let, ozi-roma mohamedanska doba.

Jacques Marquette in Louis Joliet sta dospela v ustje re-ke Wisconsin in na reko Mis-sissippi dne 17. julija, 1673. — Istega dne leta 1917 je angle-ška kraljeva rodovina spremeni-la svoje izvirno ime Guelph, ki je nemško, v Windsor, in je tako postala "angleška".

Prvi, pol strani veliki oglas, je bil tiskan dne 18. julija 1743 v listu "New York Weekly Journal", dne 18. julija, 1743. To je bil prvi oglas, ki je bil objavljen v Združenih drža-vah.

Dne 19. julija, 1870 se je pri-čela vojna med Prusijo in Nemčijo. — Istega dne, v letu 1867 so domoljubni Mehikanci ustrelili Maksimilijana Habs-burškega, katerega so jim Ev-ropejci vsilili kot mehikanskega "cesarja".

Dne 20. julija 1835 je dospel prvi železniški vlak v Washing-
ton, D. C.

Benjamin Franklin je podal koninentalnemu kongresu pred-log za združjenje tedanjih kol-onij Anglije v Severni Ame-riki, dne 21. julija, 1775.

Dne 23. julija, 1914 je posla-la Avstrija Srbiji svoj ultima-tum, in tako podpisala svojo smrtno obsodbo; imenovanega dne se je namreč pričela prva svetovna vojna. — Istega dne v letu 1851 so Američani rodu Sioux prodali zapadni del da-našnje Minnesote, belim prisel-jencem.

(Nadaljevanje na 4. strani.)

SEDAJ LAHKO DOBITE

LASTNOROČNO PODPISANI KNJIGI

pisatelja **Louis Adamič-a**

ZA CENO **\$2.50** ZA ZVEZEK

"Two Way Passage"

V tej knjigi, ki je zbudila pozornost vsega ameriškega naroda, da je pisatelj nasvet, kako bi bilo mogoče po sedanji vojni pomagati evropskim narodom. Iz vseh evropskih držav, tudi iz Jugoslavije, so prišli naseljenici v Ameriko in pomagali postaviti najbolj na-predno in najbogatše državo na svetu. Sedaj je prišel čas, da Zdržene države pomagajo narodom, ki so jim pomagali do njib-vega blaha in moči. Pot na dve strani — kakor bi se mogel naslov knjige prevesti iz angleščine — je jako zanimiva knjiga in jo priporočamo vsemu, ki razume angleško.

"What's Your Name"

"Človeški odgovori na vprašanje, ki so tiče črte milijonov. . . Či-tanje te knjige je bogate plačane." — Tako so je izrazili voliki ameriški dnevniki o tej knjigi.

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Polijam Money Order na \$..... na lastnoročno
podpisano (1) knjigo (1):

Moje ime
St. ulica ali Box št.
Mesto in država

"Glas Naroda"

216 W. 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

Gančko polje

"Iz romana
"MIMO VISLIC"

Nadaljevanje . . .

Priznati si je moral, da način njegovega skrivanja in dela ni mogel voditi nikamor drugam, kakor da ga bodo prej ali slej ujeli. Celo radio je prinesel v najeto hišo, in včasih je s Kovačem in Meglo kar za dve prihajal v hišo. Prav gotovo je moral pasti ljudem v oči, zlasti ko dva meseca ni premenil stanovanja, med tem ko so žandarji in detektivji ves čas neutrudno stikali za vsemi.

Ko so ga bili naložili v avto, mu je prišlo na misel: izbrati priložnost in pobegniti. Ta priložnost, ako je sploh bila, se je zdaj ponudila. Ves čas mu je blodilo to po glavi: skočiti, skočiti za vsako ceno. Vedel je, da bodo streljali za njim, bil je celo prepričan, da ga bodo zadeli, toda prav tega si je celo želel. Če je že izdal, bi vsaj s svojo smrtjo malo popravil to ostudno dejanje, na drugi strani pa, je mislil, da bi s tem še v zadnjem trenutku rešil vse druge: strel bi o pomnilni prihajajoče, da se nekaj dogaja, in bi postali previdni. A zdaj se mu je zdelo še preozadaj: ako so še kje daleč, zaradi vetra ne bodo slišali poka, in bodo mirno nadaljevali pot. Torej šele skoči, ko bodo na kraju.

Bili so na kraju. Čeprav je bila noč skoraj neprodorna, je vendar našel tisto belečo hrastovo dabo; tam so se hkrati končali in začele so se njive. Hrust je še vedno ležal, ogromen, in Jeni se ni mogel o-tresti neke misli in čuden sim-bol; tu ob tem podrtim hrastu bo nekdo nocoj obležal, prav tako mrtev, kakor ta hrast. Nemara bodo celo vsi obležali. In čeprav se mu je zdelo še tako zoprno, še tako ogabno, nečloveško, ko se je že vse zgodilo, si je nekako želel, da bi šlo do kraja, do kraja, pa če še v tako tragedijo.

In ves čas sta se bojevali v njem dve misli: prva, da bi se kljub vsemu, da, kljub njegovemu izdajstvu vse dobro izteklo, da bi se vsi rešili, in da ga nekoč maščevali, nekoč, ko vstane nova Jugoslavija, za katero je v svojem idealizmu daroval vso svojo osebnost srečo, ko bi vendar ob svojih milijonih lahko mirno živel, kakor žive vsi drugi bogati ljudje; in s to mislijo se je bojevala v

nejem druga, da bi šlo do kraja, in potem naj bi vstal nov, boljši rad. Imel je občutek nekega strahu, bal se je teh svojih ljudi, teh svojih nekdanih prijateljev, bal se je, da bi ostali živi, pa četudi njega ne bo več. Bila je grda misel, in naj se ji je št tako upiral, obletavala ga je in se prostasko vsiljevala.

Ne detektiva, ne žandarja nista zinila besede, ko so obstali, kakor tudi spotoma domala nihče ni spregovoril s njim, razen ono, ko so ga opomnili kot psa, naj jila ne vodi kam drugam. Ko pa je obstal ob hrastu, je videl, kako so se od nekod izrgale temne sence. Po perjanicah je spoznal, da so žandarji. Torej jih je bilo tu več. Obstopili so ga tako na gosto, da je bil, kakor v sodu. In on je celo upal, da bo tu mogel pobegniti! Kako smešna, kako otročja misel!

Ne, misel na pobeg, ali vsaj na poizkus pobega, s čemer naj bi rešil tiste, ki jih je bil izdal, je bila zdaj smešna, brez predmetna. In ta zavest ga je tako potrla, da je zgrbil še tisto malo volje, kar jo je prej imel. Nenadoma je ob tem spoznanju spet zapadel tisti malodušnosti, tistemu strašnemu razpoloženju "saj je vseeno" da sploh ni več mislil, kaj se godi okrog njega, da je navdajal en sam občutek: vse je iz-gubljeno, in vse to je zakrivil on, naj torej gre do kraja. Kar se ima zgoditi, naj se zgodi.

V tem razpoloženju se sploh ni več zmenil za nobeno stvar. Niti ni slišal, kako so si žan-darji in detektivji okrog njega nekaj prišepetavali, in tudi ne, kako so po poti ropotala kole-sa: s kolesi, pa seveda, peš, sta prihajala navadno Kovač in Megla. Po poljski poti se nisto mogla voziti. Po svoji stari navadi sta celo polglasno govorila. Ni slišal, kako sta prihajala čedalje bliže, in se je docela zmedel, ko ga je de-tektiv sunil v hrbet in mu je pe-pnil:

"Zažvižgaj že vendar, pes!"

Tudi to! Izdal jim je bil, ka-ko si žvižgajo na tem kraju, da se razpozna. Skušali so se nanesti sami, toda ni se jim po-srečilo, ni bilo časa, od več-raj do danes. Še na misel mu ni prišlo, da bi žvižgal, toda ta sunek ga je vsega zmedel

v njegovih mislih, zganil se je, kakor bi se preplasil in potem . . . zažvižgal.

"Domovina moja je prostra-na . . ."

Domovina moja je prostra-na . . . Pesem svobode, pesem ljubezni do domovine, tiste in tistih domovin, ki jih je sov-ražnik pregazil in skušal po-teptati v prah; pesem tudi na-še domovine, ki se je pa ven-dar le uprla, naše domovine, ki se je uprla tudi v svojem skrajnem severnem kotičku, v Prekmurju, ki se je uprla tudi po Karlošu Jeniju. Pesem svobode, prostranosti, lepše bodočnosti. In s to pesmijo svobode, ki je bila znak za spoznavanje tistim, ki so se v Prekmurju up-rli, je on, Jeni, izdal svoje to-varšve . . .

"Domovina moja je prostra-na . . ."

"Saj so že tu," je rekel Kovač Megli in ropotala sta dalje s kolesi, proti podrtemu hrastu, Kovač spredaj, Megla za njim, ker se je zapletel v neko vejo.

"Alj!" (Stoj) — je zado-nelo v madjarskem jeziku. Če-prav je bilo dogovorjeno, da jih živje njamejo, da jih torej ob-ko-lijo, kar bi se prav gotovo lahko zgodilo, je poveljniku v razburjenosti v tem nenadnem srečanju, in v njegovi žandar-ski navadi ušel vzlik: "Alj!"

Kovač je v prepričanju, da se oni, ki so že prišli, salijo — in tako navado je sam imel čisto — ter tako misleč, da je kdo njegovih s ponarejenim glasom zaklical "halt", je sme-je in dobrodušno zabrunal:

"Halt, halt! Misliš, da te ne poznam? Me ne bo!" In mirno je nadaljeval pot. Bilo je pretemno, da bi videl pred sa-bo karkoli. Samo močnejši hrast poleg je stegoval svoje veje, pa s tem še bolj zasene-val ljudi spodaj. Potem pa je Kovač nenadoma postal in prav tako nenadoma posegel v svoj okear po bombo. Bilo je prepozno; prepozno je prepo-znal pred seboj žandarje. Že je osvetila električna luč, že so pa-dali strel iz revolverjev in pa-rabel. Toda električna luč je nenadoma odpovedala. Ko je zagorela vnovič, so videli pred seboj nekoga ležati, drugega pa bežati med akacijami. Padali so novi strelji. Električna luč v drugi ni odpovedala, toda mladi Megla, ki je že tolikokrat ušel smrti, ji je ušel tudi zdaj; izgubil je brez sledu med aka-cijami, na belinski prostrani pašnik. Iskanje med akacijami je bilo brezuspešno, Megla, ki so vsi imenovali zaradi njego-ve naglice in nenadne pojave "blisk", je utonil nekje v no-či. Izmužil se je iz obroča.

Detektivji in žandarji so pre-gledovali padlega. Jeni je stal ob strani in se še ozrl ni v ti-sto smer. A so ga potegnili tja, in žandar mu je s silo okrenil glavo k mrtvemu:

"Poglej ga, mrtvega psa. Ta je že naš. Ti in drugi pa boste viseli. Nihče nam ne u-ide. Kateri je to?"

Tam nedaleč od onega mo-gočnega podrttega hrasta je le-žal močan, mogočen človek, po-doben hrastu, mrtev, negiben, s skrženo roko, tam je ležal Stefan Kovač, njegov, Jenijev prijatelj.

"Ali je Miško padel?" je mesto da bi odgovoril, tiho vprašal Jeni.

"Ne, daleč pa se ni mogel vleči. Ranjen je. Dobili ga bo-mo. Miško bo visel v tvoji dru-žbi. Le brez skrbi bodi, s pr-stom nam jih boš kazal, kje so."

Jeni je zasepetal z ustnica-mi. Bil je popolnoma ravnodu-

IZ URADA SLOVENSKO-AMERIŠKEGA NARODNEGA SVETA—CHICAGO

SLOVENC V UJETNIŠTVU V AMERIKI

Poročila Slovensko - ameriškega narodnega sveta čitajo tudi Slovenci ujetniki, ki so bili prisiljeni služiti Nemcem in Italijanom. Tu in tam prejme-mo od katerega teh zalvalno pisno za naše prizadevanje v prid teh rojakov, ki jih je ne-mila usoda napravila za prodje nacizma in fašizma. Komaj ča-kajo trenutka, da bodo poslani domov ter se zopet sestanejo s svojimi dragimi.

Za primorske ujetnike, ki prihajajo iz ozemlja, ki je se-daj pod zavezniško okupacijo, je položaj zelo neugoden in celo opasen, zlasti za one, ki so javno denuncirali Italijane-fašiste in izrazili svoje sočutje z partizani in protifašističnim gibanjem. Navdaja jih strah, da jih bodo ameriške vojaške oblasti izročile italijanskim ob-lastem, ki so deloma še vedno pod upravo bivših fašistov, ter da se bodo slednje maščevali nad njimi. Z ozirom na dejstvo, da je anglo-ameriška vojaška oblast v tem ozemlju razpusti-la ljudska sodišča in upostavi-la stara italijanska, ki jih je zgradil fašizem, ob višku svoje moči, je ta bojazen res upra-vičena.

Slovenski ameriški narodni svet, ki zastopa in govori v imeu Amerikancev slovenskega pokolenja, zahteva od na-ših oblasti, da bodo vsi ti fan-tije ob svojem povratku v do-movino zaščiteni in obvarovani pred vsako nevarnostjo od strani onih, ki so nedavno na-zaj pobijali naše rojake v Slo-veniji in se borili z Mussolini-jem in Hitlerjem proti naši A-meriki in njenim zaveznikom. Prepričani smo, da bo Ameri-ka tudi v tem oziru storila svojo zavezniško dolžnost in stala ob strani onih, ki veruje-jo v principe atlantskega čar-terja.

Obveščeni smo, da se bodo u-jetniki že prihodnji mesec pri-čeli vračati domov. Do konca tega leta bodo najbrže že vsi doma. Obenem pa išče ejonaše vojaške oblasti od naših sloven-skih fantov razne informacije

šen. Karkoli bi se zgodilo ta-tareutek, ga ne bi spravilo iz-ravnovesja, iz otopenosti, v ka-tero je bil padel. Za trenutek je čutil v sebi celo nekako o-lajšanje. Ene misli pa se ven-dar ni mogel otrešiti, in ko so ga vedli — zaradi strelav je bilo brez pomena čakati na druge —, mu je nejasno, a ven-dar kot nekako olajšane šlo skozi misli: samo, da Miško ni padel.

Spotoma je kakor od nekod zdaleč slišal glasen pogovor žandarjev in detektivov: Mo-skva bo vsak čas padla. In to mu je nekam čudno šlo skozi misli. Moskva? Moskva? Da, tudi Moskva bo padla, se je udal, saj zdaj je vseeno. In ne da bi se zavedel jasno, je skoraj polglasno začel žvižgati pesem za znak:

"Domovina moja je prostra-na . . ."

Štirinajst dni pozneje je stal pod vislicami. Ni se prej dotaknil ne hrane ne pijače, samo kadil je. Okrog njega je stalo kakih štirideset ujet-kov, mladih Prekmurcev, obso-jenih na robijo in za nameček, da bodo gledali obešanje. Sami znani obraz so bili obrnjeni proti njemu, znani, a njemu zdaj tako strašno daleč. Ob njem je stal čvetko, ki ga je on pokopal s svojim izdaj-stvom in ki bo zaradi njega vi-sel. Mirno, skoraj hladno je rekel proti nekdanih prijate-ljem:

"Sam sem si kriv svoje smr-ti," in grenko se je skušal ne-smehtiti. Nato je hotel še ne-kaj dodati, a bobni so aglušili njegov glas.

— Miško Kranjec
(Slovenski Fotovaler)

in to jasno priča, da naši ape-li in zahteve v Washingtonu niso našli na gluha ušesa.

Na primer, hočejo vedeti, ka-ko so italijanske oblasti postopale z njimi, če so jih res zatirali; če so jim res prepove-dali pod kaznijo rabiti materni jezik; kako so postopali z njimi v armadi. Najvažnejše vpraša-nje pa je: Pod katero državo želite, spadati, ko se povrne mir?

Nobenega dvoma nimamo, kako so naši fantje odgovarja-li na ta vprašanja. In vsi ti odgovori bodo tvorili dober argument v prid Jugoslavije, ne samo sedaj, temveč tudi na mirovni konferenci.

Zadeva stajerskih, koroških in gorenjskih fantov, ki se na-hajajo med nemškimi ujetniki, pa je dosti bolj razveseljiva. Amerika je pripravljena vse te fante ločiti od Nemcev in jih vrniti v Jugoslavijo, čim bodo jugoslovanske oblasti bile pri-pravljene ujetnike prevzeti. Te priprave so menda že v teku.

V obeh teh slučajih je SANS skušal po svoji moči posredo-vati v korist naših rojakov. V veselo zavest nam je, da povze-ti koraki niso bili zamanj.

Mirko G. Kubel, tajnik

ŽENSKO DELO Help Wanted (Female)

HIŠINJA
IZURJENA
Poleti na delu — Od sept. naprej v mestnem apartmantu — Liberalna plača: stalno delo: povojna priložnost
Pokličite BR 9-1740
(147-149)

HIŠNA DELAVKA — KUHARICA
3 ODRASČENI — DVA OTROKA
SPI NOTRI — SPRICEVALA
\$150 NA MESEČ
Pokličite NA 8-8332
(147-153)

GIRLS — GIRLS
No Experience Necessary
Light Factory Work
5 days; 40 hours; good pay
Paid vacations — Apply
FEDERAL WATCH CRYSTAL CO.
129 Fulton Street N. Y. C.
(147-153)

SHOES — GIRLS
No Experience Necessary
Light Factory Work
40 hour week — 1 1/2 overtime
Opportunity for advancement
Post-War — Apply
PERFECTION PICTURE FRAME
89 WEST 3rd ST. N. Y. C.
(147-153)

ATTENTION GIRLS
COUNTER SERVICE
6 Day Week — Good Pay — Steady Work — Pleasant Working Conditions
Apply or Call MO 9-8331
ALLEN DINER
130 Bruckner Blvd., near 133rd St.
BRONX, N. Y.
(147-149)

HIŠINJA
ZA SPLOŠNO DELO SPI NOTRI
Oskrbno 20-mesečno otroka — Hiša 7 sob — Dobra plača — Stalna služba
Povojna bodočnost — Kristjanska dru-žina — Prijetna okolica.
Pokličite MA 6-8864
(147-149)

GIRLS — GIRLS
No Experience Necessary
Light Factory Work
40 hour week — 1 1/2 overtime
Opportunity for advancement
Post-War — Apply
PERFECTION PICTURE FRAME
89 WEST 3rd ST. N. Y. C.
(147-153)

UPHOLSTRESSES
Operators and Table Hands
DRAPERIES IN SLIPCOVERS iz-lana na osebna naročila — 5 dni Stalno: dobra plača: prijetna oko-lica. — Vprašajte: N. WEISS
62 Orchard Street N. Y. C.
(147-153)

SHOES — GIRLS
No Experience Necessary
Light Factory Work
40 hour week — 1 1/2 overtime
Opportunity for advancement
Post-War — Apply
PERFECTION PICTURE FRAME
89 WEST 3rd ST. N. Y. C.
(147-153)

SHOES — GIRLS
No Experience Necessary
Light Factory Work
40 hour week — 1 1/2 overtime
Opportunity for advancement
Post-War — Apply
PERFECTION PICTURE FRAME
89 WEST 3rd ST. N. Y. C.
(147-153)

SHOES — GIRLS
No Experience Necessary
Light Factory Work
40 hour week — 1 1/2 overtime
Opportunity for advancement
Post-War — Apply
PERFECTION PICTURE FRAME
89 WEST 3rd ST. N. Y. C.
(147-153)

SHOES — GIRLS
No Experience Necessary
Light Factory Work
40 hour week — 1 1/2 overtime
Opportunity for advancement
Post-War — Apply
PERFECTION PICTURE FRAME
89 WEST 3rd ST. N. Y. C.
(147-153)

SHOES — GIRLS
No Experience Necessary
Light Factory Work
40 hour week — 1 1/2 overtime
Opportunity for advancement
Post-War — Apply
PERFECTION PICTURE FRAME
89 WEST 3rd ST. N. Y. C.
(147-153)

SHOES — GIRLS
No Experience Necessary
Light Factory Work
40 hour week — 1 1/2 overtime
Opportunity for advancement
Post-War — Apply
PERFECTION PICTURE FRAME
89 WEST 3rd ST. N. Y. C.
(147-153)

SHOES — GIRLS
No Experience Necessary
Light Factory Work
40 hour week — 1 1/2 overtime
Opportunity for advancement
Post-War — Apply
PERFECTION PICTURE FRAME
89 WEST 3rd ST. N. Y. C.
(147-153)

SHOES — GIRLS
No Experience Necessary
Light Factory Work
40 hour week — 1 1/2 overtime
Opportunity for advancement
Post-War — Apply
PERFECTION PICTURE FRAME
89 WEST 3rd ST. N. Y. C.
(147-153)

SHOES — GIRLS
No Experience Necessary
Light Factory Work
40 hour week — 1 1/2 overtime
Opportunity for advancement
Post-War — Apply
PERFECTION PICTURE FRAME
89 WEST 3rd ST. N. Y. C.
(147-153)

SHOES — GIRLS
No Experience Necessary
Light Factory Work
40 hour week — 1 1/2 overtime
Opportunity for advancement
Post-War — Apply
PERFECTION PICTURE FRAME
89 WEST 3rd ST. N. Y. C.
(147-153)

SHOES — GIRLS
No Experience Necessary
Light Factory Work
40 hour week — 1 1/2 overtime
Opportunity for advancement
Post-War — Apply
PERFECTION PICTURE FRAME
89 WEST 3rd ST. N. Y. C.
(147-153)

SHOES — GIRLS
No Experience Necessary
Light Factory Work
40 hour week — 1 1/2 overtime
Opportunity for advancement
Post-War — Apply
PERFECTION PICTURE FRAME
89 WEST 3rd ST. N. Y. C.
(147-153)

SHOES — GIRLS
No Experience Necessary
Light Factory Work
40 hour week — 1 1/2 overtime
Opportunity for advancement
Post-War — Apply
PERFECTION PICTURE FRAME
89 WEST 3rd ST. N. Y. C.
(147-153)

SHOES — GIRLS
No Experience Necessary
Light Factory Work
40 hour week — 1 1/2 overtime
Opportunity for advancement
Post-War — Apply
PERFECTION PICTURE FRAME
89 WEST 3rd ST. N. Y. C.
(147-153)

SHOES — GIRLS
No Experience Necessary
Light Factory Work
40 hour week — 1 1/2 overtime
Opportunity for advancement
Post-War — Apply
PERFECTION PICTURE FRAME
89 WEST 3rd ST. N. Y. C.
(147-153)

SHOES — GIRLS
No Experience Necessary
Light Factory Work
40 hour week — 1 1/2 overtime
Opportunity for advancement
Post-War — Apply
PERFECTION PICTURE FRAME
89 WEST 3rd ST. N. Y. C.
(147-153)

SHOES — GIRLS
No Experience Necessary
Light Factory Work
40 hour week — 1 1/2 overtime
Opportunity for advancement
Post-War — Apply
PERFECTION PICTURE FRAME
89 WEST 3rd ST. N. Y. C.
(147-153)

SHOES — GIRLS
No Experience Necessary
Light Factory Work
40 hour week — 1 1/2 overtime
Opportunity for advancement
Post-War — Apply
PERFECTION PICTURE FRAME
89 WEST 3rd ST. N. Y. C.
(147-153)

SHOES — GIRLS
No Experience Necessary
Light Factory Work
40 hour week — 1 1/2 overtime
Opportunity for advancement
Post-War — Apply
PERFECTION PICTURE FRAME
89 WEST 3rd ST. N. Y. C.
(147-153)

SHOES — GIRLS
No Experience Necessary
Light Factory Work
40 hour week — 1 1/2 overtime
Opportunity for advancement
Post-War — Apply
PERFECTION PICTURE FRAME
89 WEST 3rd ST. N. Y. C.
(147-153)

SHOES — GIRLS
No Experience Necessary
Light Factory Work
40 hour week — 1 1/2 overtime
Opportunity for advancement
Post-War — Apply
PERFECTION PICTURE FRAME
89 WEST 3rd ST. N. Y. C.
(147-153)

SHOES — GIRLS
No Experience Necessary
Light Factory Work
40 hour week — 1 1/2 overtime
Opportunity for advancement
Post-War — Apply
PERFECTION PICTURE FRAME
89 WEST 3rd ST. N. Y. C.
(147-153)

SHOES — GIRLS
No Experience Necessary
Light Factory Work
40 hour week — 1 1/2 overtime
Opportunity for advancement
Post-War — Apply
PERFECTION PICTURE FRAME
89 WEST 3rd ST. N. Y. C.
(147-153)

SHOES — GIRLS
No Experience Necessary
Light Factory Work
40 hour week — 1 1/2 overtime
Opportunity for advancement
Post-War — Apply
PERFECTION PICTURE FRAME
89 WEST 3rd ST. N. Y. C.
(147-153)

ŽENSKO DELO

Help Wanted (Female)

The War Man Power Commission
has ruled that no one in this area now employed in essential activity may transfer to another job with-out statement of availability.

HIŠNA DELAVKA — KUHARICA
SPI NOTRI ALI NA SVOJEM DOMU
PLAČA \$120 MESEČNO — LAHKO
PRANJE — STALNA SLUŽBA
PRIJETNA OKOLICA
Pokličite: WA 7-7515
(147-149)

CLEANER (Experienced)
on 10.75 DRESSES
Good pay; Steady work; Pleasant surroundings
Also **FLOORGIRL**
Apply JULIAN DRESS CO.
370 West 35th St., New York City
(147-153)

ŠIVALKE GUMBNIC
ŠIVALKE GUMBOV
Izurjene na Singer stroju
na ŽENSKO SWEATERS
Stalno delo — Vprašajte
AGATE KNITTING MILLS
382 Throop Ave., Brooklyn, N. Y.
ST 3-3977
(146-148)

STROJNE ŠIVALKE
IZURJENOST NI POTREBNA
TUKAJ JE DOBRA PRILIKOVOST
SE NAUČITI OBRTE, KI IMA PO-VOJNO BODOČNOST
Dobra plača Stalno delo
WESTBURY CRAFT CO.
24 BOERUM ST., BROOKLYN, N. Y.
Phone EV 8-1581
(146-148)

FINGER WAVE
ALL AROUND OPERATOR
Good Pay—Steady Work—Pleasant Surroundings — Post-War Future
Apply: FASHION BEAUTY SALON
171 Division Avenue, Brooklyn, N. Y.
CALL EV 4-9830

ŠIVALKE
Izurjene na Singer šival. stroju
"SECTION" DELO — DOBRA
PLAČA — TEDENSKO DELO
Stalno—Plačane počitnice—Svetla
delavnica — Vprašajte NATTY—
1st Floor — JERRY FROCKES
3902-14th Ave., Brooklyn, N. Y.
WI 6-7780
(146-152)

SHOE OPERATOR
VISOKA PLAČA
POVOJNO
Vprašajte:
LA MENDOLA
167 W. 46th ST., N. Y. C.

CHAMBERMAIDS
Prvovrstni stanovanjski hotel
DOBRA PLAČA — DOBRE URE
DOBRE NAPIITINE — STALNO
Vprašajte: HOUSEKEEPER
HOTEL-TEN-PARK AVENUE
34th ST. & PARK AVE., N. Y. C.
(145-151)

ŠIVALKE
IZURJENE
5 dni na teden — Stalno 65¢ na
uro za začetek — Priložnost za
pravo osebo. — Vprašajte:
GRACE STRAP & NOVELTY CO.
208 E. 27th ST., N. Y. C. 4th fl.
(145-151)

SHOES
EXPERIENCED
VAMPERS — SOLE OPERATORS
also TABLE WORKERS
Steady Post War Job — Good
Pay — Apply
BELMONT FOOTWEAR
390 — 2nd AVE., N. Y. C.
(142-148)

STENOGRAPHER
PERMANENT POSITION
\$30 WEEKLY
FRIGIDAIRE SALES & SERVICE
for NEW YORK
CALL: MR. HAYWARD
UN 4-3000
(142-148)

ŠIVALKE
IZURJENE
IZDELKI IZ MEHEKKE USNJA
Dobra plača—5 dni na teden
Vprašajte: BENLEE
18 EAST 18th ST., N. Y. C.
(144-150)

ŠIVALKE
Z ALI BREZ ZNANJEM O
ŠIVALNEM STROJU
5 dni—stalno—prijetna okolica
Priložnost se naučiti. — Vprašajte
WALLET SHOULDER STRAP CO.
25 E. 27th ST., N. Y. C.

CUTTERS
SEWERS
for Individual Orders on Custom Made
NUBES' UNIFORMS
Good pay — Steady work — Post-
War Future — Apply
L. MacMILLAN INC.
445 — 2nd AVENUE N. Y. C.
KUPITE EN "EXTRA" BOND DANCE

ŠIVALKE
IZURJENE NA MERRIOW STROJU
ZA ŽENSKINE "KNIT UNDERWEAR"
STALNO DELO DOBRA PLAČA
Vprašajte: M. S. SIEGEL, 99 MADISON AVE., N. Y. C.
(147-149)

ŽENSKO ZA ČISTITI
URADNIŠKO POSLOPJE
KRATKE URE . . . POČITNICE
\$22 NA TEDEEN
NADURNO DELO, AKO ŽELITE
DOBRE RAZMERE
Vprašajte SUPERINTENDENT
1501 BROADWAY, near 43rd St. NYC.
(144-150)

FINISHERS
IZURJENE ROČNE ŠIVALKE
DOBRA PLAČA—STALNO DELO
Vprašajte:
C R O Y D O N
29 EAST 19th STREET
New York City
(146-152)

FINGER WAVE
ALL AROUND OPERATORS
MUST BE GOOD
Good hours—Top salary—Steady work
Post-war future — Apply:
NICK'S BEAUTY SALON
1735 Boston Road (near 174th St.)
BRONX, N. Y. — Call DA 3-8058
(146-152)

FINGER WAVE
PERMANENT WAVE — ALL
AROUND OPERATOR
5 Days—Good Pay — Steady Position
Pleasant Surroundings
Apply: MRS. KATZ
402 Grand Street New York City
(147-149)

FINGER WAVE — HAIR DYER
GOOD SALARY COMMISSION
Steady position—5 Days—Short hours
Pleasant surroundings — Post-War
Future — Apply: MAYBEUCK
209 W. 79th St., New York City
Call: SU 7-9244
(147-149)

SERZANT DIAVOLO

:: Spisal MARCEL PRIOLLET ::

(41)

A ko sem ga presenečeno pogledal, je pri-
pomnil:

— Knez Ivan Kantemir sem jaz sam.
Magdalena de Vaulnes je zares vse slišala.
Komaj je Beatrice moč izgovorila te besede, je
vohunka začutila, da prebudeva.

Zadržela je in pozabila za hip, da je čla-
nica bratovščine "Črne perunike". Zamislila
se je v čase, ko je bila še bogata, srečna in
splošno spoštovana grajska gospa v Hetres-
Pourpres.

Taka je bila nekaka vladarica in vsaka nje-
na želja je bila nemudoma izpolnjena. Bila je
svobodna, bogata in neodvisna.

Toda pojavil se je pustolovec, ki si je izpo-
sodil ime Ivana Kantemira, o katerem je go-
voril mladi mož, in vse lepo življenje de Vaul-
nes se je sesulo v prah pod težo usodne ka-
tastrofe.

Ta laži-knez Ivan Kantemir ni bil nihče dru-
gi nego Maxime de Frileuse. Zato je bankirje-
va vdova smrtno sovražila moža, katerega pre-
teklosti ni nihče dobro poznal.

Prisegla je, da se bo kruto osvetila za nje-
gov zločin, če ga v življenju še kdaj sreča.
Da bo kazen tem hujša, si izmislila najstrašnej-
še muke. Maščevana bo šele takrat, ko bo
Maxime de Frileuse pošteno kaznovan, ker jo
je palnil v nesrečo.

A zdaj, ko je bila vohunka v hotelu "Impe-
ria", je zvedela tajno, ki jo je zanimala mno-
go bolj nego nesreča grofice de Royaljoie.

Mlada žena, ki je objemala in poljubljala
svojega moža, je bila sestra Maxime de Fri-
leuse. To je pač čudno srečanje!

Magdalena je mislila, da vohuni za druge,
nenadoma se je pa položaj obrnil tako, da je
lahko vohunila in delala zase.

Burna noč ji je prinesla čudovito zadošče-
nje. Nedvomno zve iz pogovora mladih zakon-
cev, kaj počenja Maxime de Frileuse in kje se
skriva. Do doseže ta cilj, je stala za zavoso
nepremično in poslušala še bolj napeto, o čem
se zakonec pogovarjata. Bila je prepričana, da
sta tudi mlada zakonec kot sorodnika Mavima
de Frileuse kriva njene nesreče.

Zdaj zve vse podrobnosti o Maximu de Fri-
leuse, katerega bi najraje utopila v žlici vode.

Toda ta nada se ji ni izpolnila. Boris in
Beatrice sta bila v poročni noči preveč srečna,
da bi se zanimala za Maximovo usodo. Čas je
hitel, a vohunka je zaman čakala, da zve kaj
več o Maximu de Frileuse.

Idila se je zdaj odigrala kakor očičano.
Boris je hotel odvesti svojo ženo v spalnico.

Toda Beatrice je kot sramežljiva devica od-
lašala trenutek. Misleč že na bodočnost, je
vprašala:

— Govoriva o ženitovanjskem potovanju.
Ali odpotujeva v Italijo, Boris?

— Da, čez nekaj dni... čim okusiva prve
sadeže najinih medenih tednov.

Prepotujeva to deželo solca in poezije. V
muzejih se bova ustavljala pred prekrasnimi,
toda ne tako lepimi devicami, kakor si ti. Ob-
čudovala bova debeluhaste Amorčke in jih
prosila, naj bede nad najino ljubeznijo.

Na stopnicah antičnih hramov se bova spo-
minjala svoje preteklosti. In ponavljala bova
stih, katerih bridko resničnost sva občutila
na lastni koži:

Človek je učenec in bolest je njegov
gospodar
in nihče se ne pozna, dokler ni trpel.

Simbol radosti je pohojena gredica,
pokrita še z rožami in mokra po dežju.

Bridkost sva temeljito spoznala. Človeško
gorje ni šlo mimo naju. Toda ljubezen je na-
ma prinesla radost, ki odtehta vso bridkost.
Radosti sva deležna v zvrhani meri. V objemu
pozabiva na vse bridkosti, dušica moja.

Magdalena je v svojem skrivališču vse sli-
šala. Morala se je premagovati, da je poslu-
šala visoko pesem ljubezni, ne da bi se izdala.

Skipala je z zobmi in razmišljala, kaj sto-
riti. — Ta dva sta srečna, jaz pa trpim.

Ljubezen in sovraštvo sta prebivala v isti
soli.

PREBUJENJE

Ropot voza, drdrajočega po asfaltu Prome-
nade des Anglaise, je zdrnil mladega kneza
Boris Kantemira iz globokega sna.

Trepalnice je imel tako težke, da si jih ni
upal odpreti. Nekaj časa se ni mogel jasno
misliti. Bilo mu je, kakor da se še ni docela
zdrnil. Slednjič se je zavedel. Spomin na
Beatrice mu je prešinil srce. Polagoma se mu
je jasnilo v glavi.

Se vedno ni vedela, da seržant tujske legije,
s katerim je koketirala na kolodvoru in s ka-
terim je bila pred dnevi na izprehodu, ni
nihče drugi, nego mož, kateremu je prisegla
osveto. ... Dalje prihodnjic.

SESTAVA ANGLEŠKEGA DELA. KABINETA

Ministrski predsednik Cle-
ment Attlee je v petek, prvi
dan na čelu vlade, imenoval
šest močnih delavskih vodite-
ljev za ministre, nato pa se je
tako pripravljal, da odpotuje v
Potsdam na konferenco.

Za vnanjega ministra je Att-
lee imenoval najmočnejšega de-
lavskega voditelja Ernesta Be-
vina.

Attlee je sam za sebe prid-
žal, kakor njegov prednik —
Churchill — finančno in o-
brambno ministrstvo.

Poslanik Halifax bo odpoklican

Poročilo iz Londona pravi,
da bo angleški poslanik lord
Halifax v Washingtonu med
prvimi, ki ga bo odpoklican
novi ministrski predsednik Cle-
ment R. Attlee in bo na njego-
vo mesto imenovan sir R.
W. A. Leeper, ki je bil dosedaj
poslanik v Atenah. Odpoklican
bo tudi poslanik v Parizu Al-
fred Duff Cooper.

Lord Halifax bo odpoklican
v prvi vrsti zaradi tega, ker
Attlee želi, da je washington-
ska vlada natančno poučena o
politiki angleške delavske
stranke in ker so ga delavski
voditelji že mnogokrat kritizi-
rali.

"GLAS NARODA" V JUGOSLAVIJO

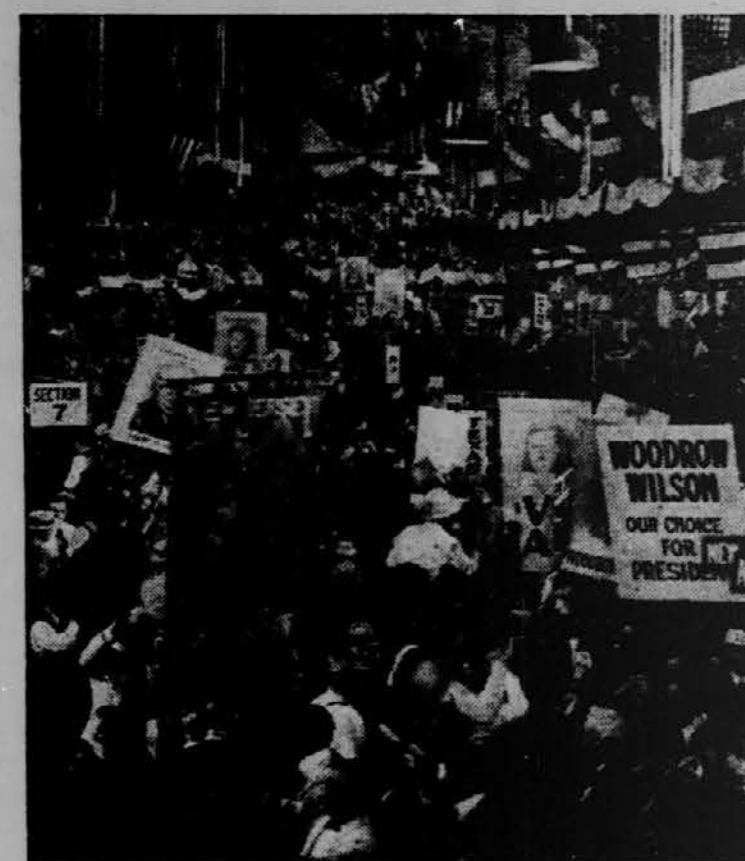
Sedaj pošiljamo naš list na-
šim rojakom in rojakinjam v
Jugoslavijo. Nekateri rojaki so
že naročili list za svoje ljudi
v starem kraju in jim ga po-
šiljamo. — Naročnina za list
v Jugoslavijo je \$8 na leto ali
\$4 za pol leta.

Naročite list svojem v stari
domovini, da jim bodo tukajš-
nje razmere in druge svetovne
novice bolj znane.

Naročila z natančnimi imeni,
priimki in naslovi v Jugosla-
viji, kakor so bili pred voj-
no pošljite na: "Glas Naroda",
216 West 18th St., New York,
11, N. Y.

Kupite en "extra" bond
ta teden!

NAJVEČJI NOTRANJI PRIZOR KDAJ FILMAN

Na zgornji sliki je prizor iz velike kinoslike "Wilson", in
predstavlja razburljivo demokratično konvencijo leta 1912.
Darryl F. Zanuckovo sliko sedaj prikazujejo v Royx gled-
išču na 7. avenue in 50. ulici, prvič po ljudskih cenah.

SEJA SZZ šte. 84, Brooklyn, N. Y.

S tem vladno naznanjam
članicam SZZ šte. 84, da bo-
mo imle mesečno sejo prihod-
nji ponedeljek, dne 6. avgusta
ob 8. uri zvečer v navadnih
prostorih pri Arnežu na: 66-91
Forest Ave., Ridgewood, N. Y.

Pozivam članice, da se te seje
udeležijo v velikem številu, ker
imamo namreč za rešiti zelo
važno zadevo, katero je potreb-
no skupno rešiti. — Torej na
svidenje zagotovo prihodnji
ponedeljek v zgoraj omenjenem
prostoru. S sosedrskim po-
zdravom. — Ana Stare,
tajnica.

Shod v Barbertonu

Shod (SANS) v Barbertonu,
Ohio, se vrši v nedeljo dne 5.
avgusta na Novakovih prostori-
h na Shermanovi cesti.

MOŠKO DELO (MALE & FEMALE HELP WANTED)

ZAKONCA
HIŠNJA-KUHARICA in osebn. SO-
FER in tudi za pomoč v podjetju. Do-
bra plača; spita notri; stalno; za-
nestliva. — Vprašajte:
MRS. KEARNEY, 1572 Broadway,
N. Y. C. — Pokličite CH 4-3570
(147-149)

New Jersey
2nd COOK — Must Be Experienced
DISHWASHER & HOUSEMAN for
Porter Work — with or without room
and board; good salary; good hours;
steady year round work. — Excellent
working conditions. Apply SKY LINE
INN, 8802 Boulevard East, NORTH
BERGEN, N. J. — Phone UN 3-9734
(147-153)

**MOŽJE POTREBUJEMO
TAKOJ
ZA PONOČNO DELO
9 PM — 7 AM**
DOBRA PLAČA
poleg tega
BONUS
W. M. C. Odradbe vpoštevanje
Vprašajte
JIFFY MANUFACTURING CO.
360 Florence Ave.
HILLSIDE, N. J.
(147-149)

IZDELOVALEC KENDIJA
na trdem kendlju in finih izdelkih
Dobra plača; nadurno vsaki teden;
izvrstne delavske razmere; stalna slu-
žba sedaj in po vojni. Vprašajte takoj
ANDERSON CANDY CO.
25 Lackawanna Place
BLOOMFIELD, N. J.
(147-153)

MEN
NEEDED IMMEDIATELY
TO WORK IN PAPER MILL
Steady work now and after the war;
good working conditions
Apply 9 to 5 — MI 6-0000
WMC Rules observed
FANDANG MILLS, Fandango Lane
MILLBURN, N. J. — Take bus No. 70
(147-149)

TOOLMAKERS

Highly Skilled Men
EXPERIENCED ON MOLD AND
DIE MAKING
**MEN FOR MACHINE
TOOLS,
JIGS AND FIXTURES**
HIGHEST WAGES PAID—PLENTY
OF OVERTIME
MANY EMPLOYEE ADVANTAGES
PROFIT SHARING PLAN
EMPLOYEE PENSION
LIVING QUARTERS PROVIDED
UNDER EMPLOYEE PENSION
Excellent Working Conditions
GOOD TRANSPORTATION
Apply in Person or By Letter
**NATIONAL TOOL AND
MANUFACTURING CO**
NORTH 12th STREET
KENILWORTH, N. J.
(147-190)

Help Wanted (Male)

BLACKSMITH
WANTED IMMEDIATELY
Excellent working conditions—Steady
work now and after the war—WMC
Rules observed — Apply:
STANDARD SPRINGS, INC.
415 — 20th Avenue, PATERSON,
N. J. — Telephone SH 2-0816
(146-152)

MEN
For Work in Essential Industry
OLD ESTABLISHED PAINT
MANUFACTURER
HAS SEVERAL OPENINGS FOR
RELIABLE MEN
Steady work with splendid post-war
future; good starting salary; plenty
of overtime; good working conditions.
W. M. C. Rules Observed
APPLY IN PERSON OR CALL
MR. CLARK — DELAWARE 3-4550
LEHMAN BROS. CORP.
22 Halladay St., JERSEY CITY,
N. J. (*)

TRUCK DRIVERS
MUST KNOW NORTH JERSEY
TERRITORY THOROUGHLY—Also
WAREHOUSE HELPERS
Good hours—Top salary—Steady work
now and after the war — Excellent
opportunity for right men — Apply
immediately: MR. BECHT
115 Railroad Ave., JERSEY CITY,
N. J. (145-151)

BUS BOYS — MUST BE OVER 18
KITCHEN PORTER AND DISH
WASHERS (FULL OR PART TIME)
Good salary — Good hours — Pleasant
working conditions — Meals supplied
W. M. C. Rules observed
Apply: ROD'S RESTAURANT
325 Northfield Ave., WEST ORANGE,
N. J. — Between 4—5 P. M. (146-152)

DISHWASHERS (2)
GOOD SALARY — GOOD HOURS
STEADY WORK
Excellent Working Conditions
Apply Immediately
NEWARK POMPTON TURNPIKE
CEDAR GROVE, N. J.
(147-153)

SHORT ORDER COOK
COUNTERMEN — DISHWASHERS
Good salary; Day work; Steady job;
Pleasant working conditions. — Apply
immediately.
ROYAL DAIRY RESTAURANT
55 Braunford Place NEWARK, N. J.
Phone MI 2-0320 (147-153)

PORTER
ZA JEDILNICO
PODNEVNO DELO—\$35 NA TEDEJ
Z HRANO IN STANOVANJEM
Stalno delo — Prijetna delavske raz-
mere. — CHANTICLER
500 Millburn Avenue MILLBURN,
N. J. — Telephone SO 2-4656
(146-148)

CHEF'S ASSISTANT
DISHWASHERS
Good salary; Good hours; Steady work
Room and board optional; Pleasant
working conditions.
Apply immediately: BERNARDS INN
Mlye Brook Rd., BERNARDSVILLE,
N. J. — Tel. Bernardsville 2
(146-152)

RAZGLEDNİK

(Nadaljevanje z 2. str.)

Prvi vlak od pocičnega o-
brežja je dospel v New York
dne 24. julija, 1870. — Istega
dne leta 1783, se je rodil osbo-
doditelj Južne Amerike, Simon
Bolivar. — Prvi beli priseljen-
ci so se naselili tam, kjer je
danes mesto Detroit, Mich.,
dne 24. julija 1701.

Dne 25. julija, 1868 so usta-
novili tedanji teritorij Wyom-
ing iz delov Dakote, Idaho in
Utah.

Dne 26. julija, 1659, so do-
mačini pobili nad tisoč belih
priseljencev v sedanjem kanad-
skem mestu Montreal.

Sir Thomas Smythe, je od-
kril zaliv reke Delaware dne
27. julija leta 1610.

Theatre Guild predstavlja CAROUSEL

Nova glasbena igra po slavni ev-
ropski igri "Lillom" od Molnarja.
Glasba Richard Rogers-a.
Kulisa in besedilo
Oscar Hammersteina 2-ggga.
Pod vodstvom Rouben Mamoullana.
Piese: Agnes de Mille.
Z JOHN RAITT—JAN CLAYTON
MAJESTIC THEATRE 44th St. pri
Broadway. CI 6-0730. Zvečer ob
8.30. popoldne čet. in sob. ob 2.30
Zračno hlajenje

Glasbena privlačnost Theatre Guild OKLAHOMA!

Glasba Richard Rogers
Kulisa in besedilo
Oscar Hammersteina 2-gg. — Pod
vodstvom Rouben Mamoullan
Piese: Agnes de Mille
Harry Stockwell * Joseph Buloff
Evelyn Wyckoff * Ruth Weston
ST. JAMES THEA. W. 44th St.
Matinee: v četrtkih in sobotah
Zračno hlajenje

HELP WANTED ::

The War Man Power Commis-
sion has ruled that no one in
this area now employed in es-
sential activity may transfer to
another job without statement
of availability.

**PORTER in tudi
DISHWASHER**
IZVRSTNA PLAČA — HRANA IN
STANOVANJE — Vprašajte:
STERLING HOME, 126 Rogers Ave.,
Brooklyn, N. Y.
Pokličite STERLING 3-9067
(147-148)

PORTER
DELO SAMO V URADIH
Dobra plača — Dobre delavske raz-
mere — Vprašajte
BARCOCK & WILCOX CO.
85 LIBERTY STREET
New York City
(147-153)

PIPE HANDLER
ZA JEKLENE CEVI
MORA BITI MOČAN
STALNA SLUŽBA
Vprašajte: B. F. GILMOOR CO.
132 — 41st ST., BROOKLYN, N. Y.
Pokličite STERLING 8-0700
(147-153)

PORTER
PODNEVNI ŠHIT: 9—5:30
48 UR NA TEDEJ—DOBRA PLAČA
stalno delo — Porojna bodočnost
Vprašajte: ARKAY DRUG CO.
130 DYCKMAN ST., N. Y. C.
Vprašajte za MR. KLEIN
(147-153)

MACHINIST
SAMO PRVOVRSTEN
DOBRA PLAČA — STALNO DELO
POVOJNA BODOČNOST
Vprašajte: STILL — MAN CO.
389 E. 105th St., New York City
Pokličite: JE 7-8300
(147-153)

ELEVATOR OPERATOR
POŠTNIŠKI in TOVARNI
Unjako — Brezplačno zavarovalnino
Vprašajte: MANAGER
HOTEL BOLIVAR
220 Central Park West N. Y. C.
Phone TR 7-5706
(145-151)

MOŠKO DELO

MEN (3)—STRONG
VETERANS PREFERRED
WILLING TO LEARN
POST WAR TRADE
Excellent pay as apprentice
Steady work — overtime. Apply
CARDINAL CUTLERY
2688 Jerome Ave., BRONX, N. Y.
(147-149)

POLISHERS
IZURJENI NA BELI KOVINI
Dobra plača — Stalna služba
Povojno
Vprašajte: GRUBER BROS.
72 SPRING STREET N. Y. C.
(147-153)

HIŠNIK
Prvovrsten stanovanjski hotel
DOBRA PLAČA — DOBRE URE
DOBRE NAPITNINE—STALNO
Vprašajte: HOUSEKEEPER
HOTEL-TEN-PARK AVENUE
34th St. & Park Avenue N. Y. C.
(145-151)

CHENILLE MAKER
IZURJEN
DA PREVZAME OSKRBO TOVARNE
STALNO DELO — DOBRA PLAČA
CONCORD CHENILLE CO.
10 WEST 20th ST., N. Y. C.
(145-151)

Slant Edge Grinder
EXPERIENCED ON
CRYSTAL
5 days, 40 hrs; overtime optional
Steady; good pay; pleasant sur-
roundings. — Apply:
A & S Watch Crystal Mfg. Co.
125 Canal St., New York City
(147-153)

ATTENTION — MEN
NO EXPERIENCE NECESSARY
For Ice-Manufacturing Plant
OPENINGS IN BROOKLYN — QUEENS — MANHATTAN
VETERANS ESPECIALLY WELCOME
KNICKERBOCKER ICE COMPANY
230 BOND STREET, BROOKLYN
BROOME & ELIZABETH STREETS, N. Y. C.
1423 REDFERN AVENUE, FAR ROCKAWAY
(136-149)

Help Wanted (Male)

MOŠKI MOŠKI
PRILOŽNOST SE NAUČITI
STROJNO PILJENJE (GRINDING)
MORAJO BITI MOČNI — STALNO
DOBRA PLAČA
Vprašajte: 923 DAWSON STREET
(Near 163rd) BRONX, N. Y.
Dayton 9-4287 (146-152)

SUPERINTENDENT
25 DRUŽINSKO — ELEVATOR
Shore Road predelji — Lepa okolica
Incinerator
Plača — Brezplačna stanarina
Mož lahko dela drugje.
Pokličite: SO 8-7020
(142-148)

MACHINIST
KI JE MU ZNANO MESINGASTO
DELO — ZA DELO NA FOX ALI
FOX MONITOR LATHE
Dobra plača — Stalno — Povojna
priročnost — Vprašajte:
GANZ BRASS & BRONZE WORKS
277 Church Street New York, N. Y.
(146-152)

ARMATURE WINDERS
ELECTRICIANS
ALL AROUND MACHINE SHOP
UTILITY CONTROLS ETC.
Steady All Year — Union Conditions
Call: MR. MARION
ST 4-0531 (147-153)

FIREMAN (STOKER)
MODERNA APARTMENT HIŠA
Dobra plača — Stalna služba
Prijetna okolica
Vprašajte: SUPT. GR 7-9000
(147-149)

MOŽA IŠČEMO
MORA BITI IZVZET IZ
VOJNE SLUŽBE
Izvrstna priročnost se
naučiti
tiskarski biznes
Vprašajte
TRI ARTS PRESS, INC.
227 EAST 45th STREET
NEW YORK
Tel. MU 2-1881 (146-152)

HELP WANTED

STOCK CLERK
ASSISTANT
PERMANENT POSITION
NICE WORKING CONDITIONS
CALL — MR. PARKS
AP 6-8713 (147-149)

MOŠKI
PRIROČEN ZA SPLOŠNO DELO
MODERNA APARTMENT HIŠA
Dobra plača — Stalna služba
Prijetna okolica
Vprašajte: SUPT. GR 7-9000
(147-149)

POLISHER & BUFFER
IZURJEN JOBBING ŠOP
STALNO — NAJVIŠJA PLAČA
Vprašajte: FRED OLSEN
1348 DEKALB AVE., BROOKLYN,
N. Y. — Pokličite GL 2-1086
(144-150)

POTREBUJEMO
URARJA
IZURJEN
DOBRA PLAČA
Vprašajte v popoldnevu
ROOM 1105 — H. FREIDMAN
106 FULTON ST., N. Y. C.
(142-148)

UMIVALEC OKEN —
HIŠNIK
IZURJEN
Dobra plača — Stalna služba — Napitnine
Vprašajte: FRANKLIN TOWERS
HOTEL, 333 West 86th Street
New York City — Room 210
(142-148)

BUY "EXTRA" WAR BONDS
(136-149)

Draftsmen

GOOD POSITIONS FOR
EXPERIENCED
DRAFTSMEN
DETAILERS in
ENGINEERING DEPT.
TOP WAGES
GOOD WORKING CONDITIONS
MANY EMPLOYEES ADVANTAGES
POST-WAR SECURITY
W. M. C. RULES OBSERVED
WRITE OR APPEAR IN PERSON
**NATIONAL TOOL &
MFG. COMPANY**
N. 12th ST., KENILWORTH, N. J.
(142-148)

KITCHEN MAN for Short Orders
DISHWASHERS — PORTER
Good Hours — Good Salary
Steady Work
Good Working Conditions — Apply
at once
CLAM BROTH HOUSE
38 Newark St., HOBOKEN, N. J.
(142-148)

(MALE & FEMALE HELP WANTED)

POTREBUJEMO TAKOJ
MOŠKEGA IN ŽENSKO ZA DELO V
KUHINJI — PODNEVNO DELO
DOBRA PLAČA — STALNO DELO
Vprašajte: CLIPPER SHIP
122 ROSEVILLE AVE., NEWARK,
N. J. — HU 3-9570
(144-150)

THE WEATHER
CONTINUED
SUNNY TODAY,
WITH WINDS
BECOMING
MODERATE
— Continued next
page, for used
cooking fats.